

Projekt

z dnia 03 września 2018 roku zatwierdzony przez
Zarząd Powiatu Tarnogórskiego

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Informacji o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2017 roku

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1471 z późn. zm.²⁾)

Rada Powiatu

uchwała:

§ 1. Przyjmuje się Informację o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2017 roku, w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

¹⁾Przypisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2018 poz. 1000, 1349, 1432.

²⁾Przypisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2018 poz. 1479.

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY
ŚRODOWISKA W KATOWICACH
DELEGATURA W CZĘSTOCHOWIE**

ul. Rząsawska 24/28
42-200 Częstochowa

tel. (34) 369 41 20, (34) 364-35-12
tel./fax (34) 360-42-80
e-mail: czestochowa@katowice.wios.gov.pl

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA
NA TERENIE POWIATU
TARNOGÓRSKIEGO
W 2017 ROKU**

KIEROWNIK DZIAŁU
MONITORINGU ŚRODOWISKA

mgr inż. Mariusz Słężański

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach
ul. Wita Stwosza 2
40-036 Katowice

tel. (32) 251-80-40, tel./fax (32) 251-55-54
e-mail: sekretariat@katowice.wios.gov.pl
www.katowice.wios.gov.pl

Delegatura WIOŚ w Bielsku-Białej
ul. Partyzantów 117
43-316 Bielsko-Biała

tel. (33) 812-44-92, (33) 812-30-37,
tel./fax (33) 812-49-30
e-mail: bielsko@katowice.wios.gov.pl

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Badania stanu czystości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu tarnogórskiego w 2017 roku prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska - Delegatura w Częstochowie na stanowisku stacjonarnym zlokalizowanym w Tarnowskich Górach przy ulicy Litewskiej. Zakres pomiarów obejmował stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5, stężenia metali (ołów, kadm, nikiel i arsen) oraz benzo(a)pirenu zawartych w tym pyłe.

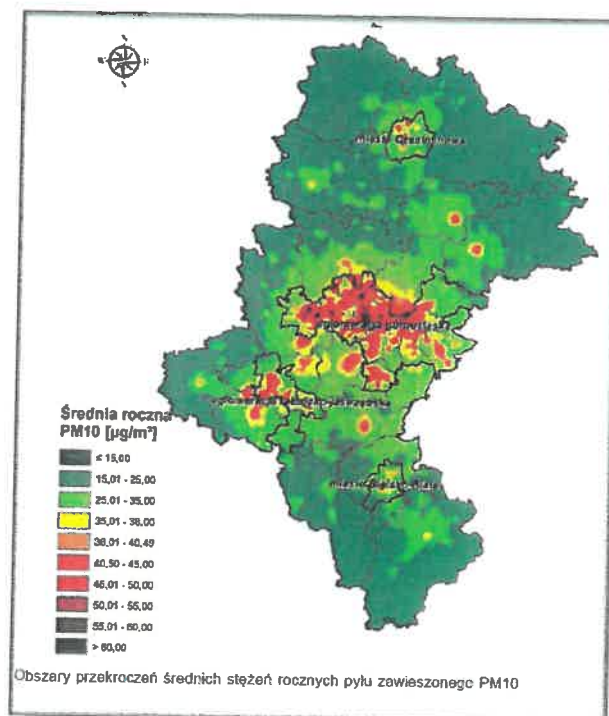
Poniżej w tabelach przedstawiono wyniki pomiarów z tego punktu.

Tabela 1. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10

Lokalizacja	Stężenie pyłu zawieszonego PM10* w $\mu\text{g}/\text{m}^3$	
	średnioroczne	Liczba przekroczeń wartości dopuszczalnej
Tarnowskie Góry ul. Litewska	38 (w 2016: 38)	68 (w 2016: 70)

*Wartości dopuszczalne: dla 24 godz. – $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla roku – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalna częstość przekraczania wartości dopuszczalnej 24 godzinnej – 35 razy w roku

Wartość stężenia rocznego pyłu zawieszonego PM10 nie przekraczała poziom dopuszczalnego. Częstość przekraczania dopuszczalnego stężenia 24 godzinnego w roku była o 35 dni większa od normy dopuszczalnej.

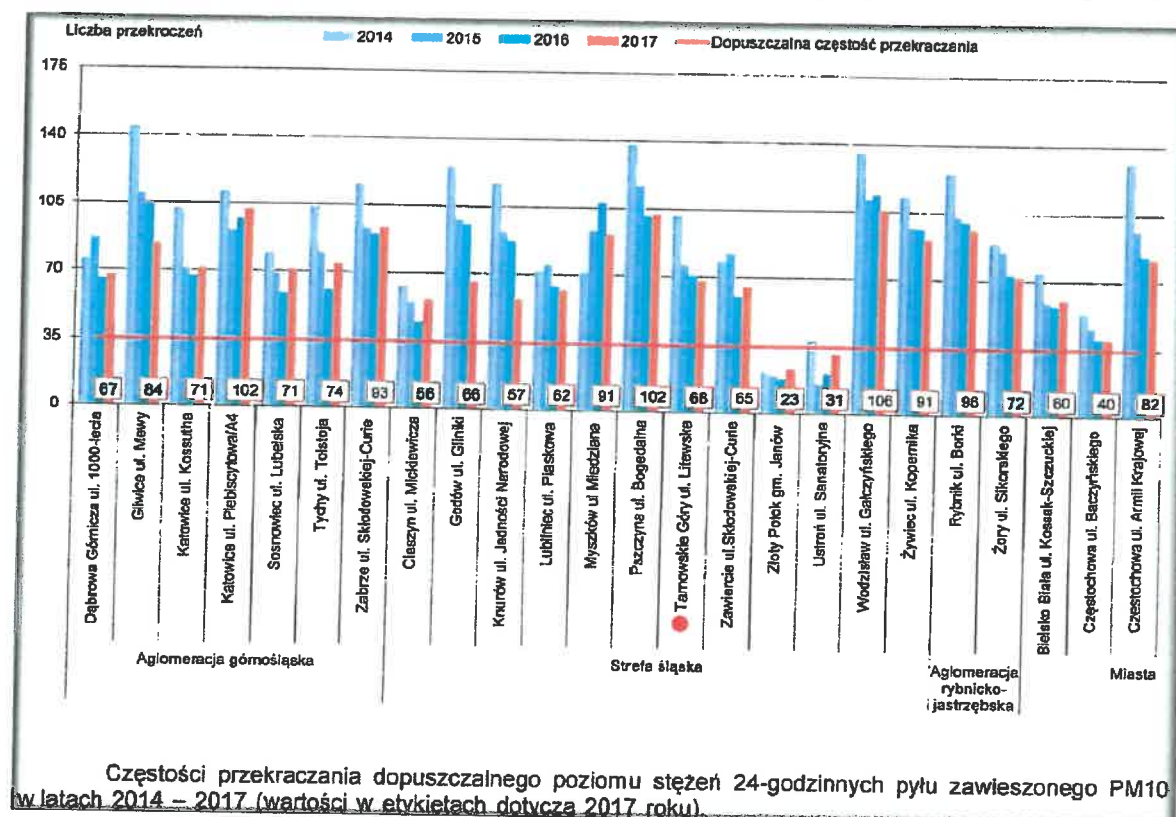
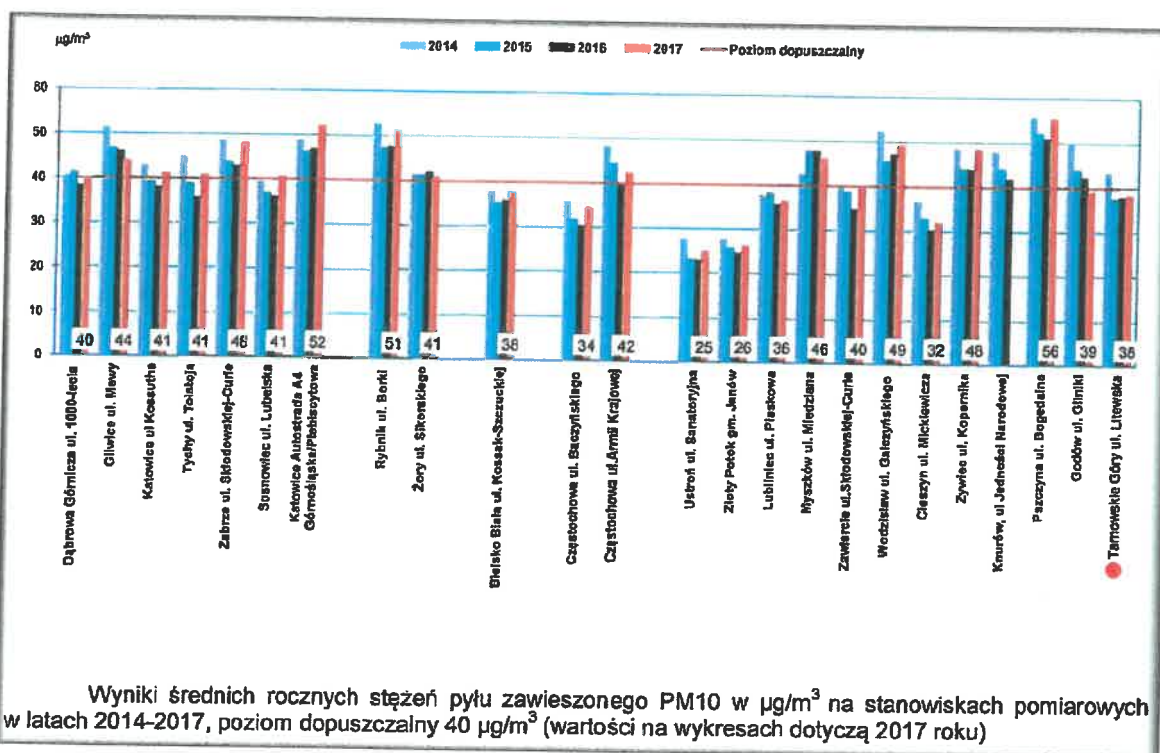

Tabela 2. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM2.5

Lokalizacja	Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM2.5* w $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Tarnowskie Góry ul. Litewska	29 (w 2016: 28)

*Dopuszczalne: dla roku: 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ margines+25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do osiągnięcia do dnia 01.01.2015 r. (faza I), dla roku: 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do osiągnięcia do dnia 01.01.2020 r. (faza II)

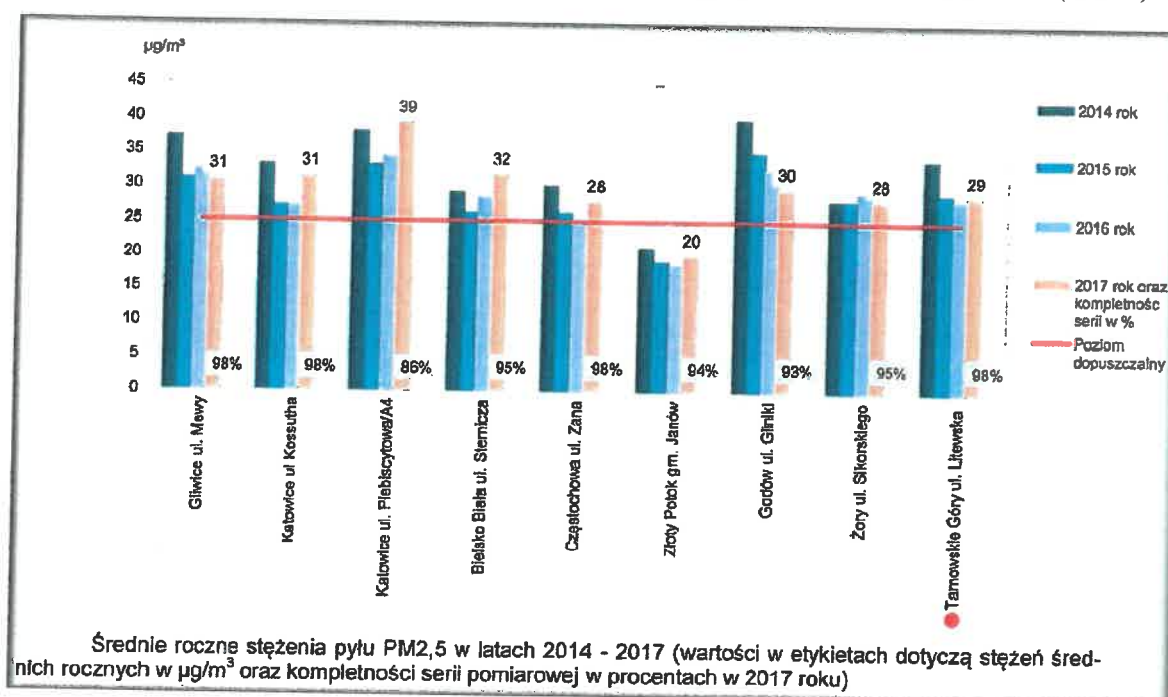

Tabela 3. Średnioroczne stężenie ołowiu w pyłe zawieszonym

Lokalizacja	Średnioroczne stężenie ołowiu Pb* w $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Tarnowskie Góry ul. Litewska	0,027 (w 2016: 0,065)

* Wartość dopuszczalna dla roku: 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Tabela 4. Średnioroczne stężenia arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10

Lokalizacja	Stężenie arsenu w ng/m ³	Stężenie kadmu w ng/m ³	Stężenie niklu w ng/m ³	Stężenie benzo(a)pirenu w ng/m ³
Tarnowskie Góry ul. Litewska	1,6 (w 2016: 3,4)	1,4 (w 2016: 2,4)	1 (w 2016: 1,5)	6 (w 2016: 6)
Wartości docelowe (termin osiągnięcia do 2013 r.)	6,0	5,0	20,0	1,0

Na podstawie prowadzonych w 2017 roku pomiarów w powiecie tarnogórskim oraz pomiarów w stałych punktach położonych w innych powiatach województwa śląskiego dokonano rocznej oceny jakości powietrza w powiecie tarnogórskim.

Podstawę prawną klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy długoterminowe, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031).

Powiat tarnogórski, wchodzący w skład strefy śląskiej został sklasyfikowany jako strefa, w której obowiązują dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin.

Ocenę roczną ze względu na ochronę zdrowia przeprowadzono w oparciu o wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM10 zgodnie z w/w RMŚ w sprawie oceny dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu.

Ocenę roczną dla pyłu zawieszonego PM2.5, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu oraz benzo(a)pirenu i metali zawartych w pyłe PM10 (Pb, As, Cd, Ni) oraz benzenu przeprowadzono na podstawie modelowania matematycznego i wyników pomiarów z punktów położonych w innych powiatach należących do strefy śląskiej.

Klasyfikacja roczna powiatu tarnogórskiego pod względem ochrony roślin opierała się na przeprowadzonych w 2017 roku pomiarach i ich analizie z punktu automatycznego WIOŚ Katowice usytuowanego w powiecie częstochowskim, w Złotym Potoku.

Klasyfikację wynikową dla powiatu tarnogórskiego przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Wynikowe klasy dla powiatu tarnogórskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryteriów dla ochrony zdrowia i ochrony roślin

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej w 2017 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całego powiatu wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia	Symbol klasy wynikowej w 2017 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całego powiatu wg kryteriów określonych w celu ochrony roślin
Pył zawieszony PM10	C	-
Pył zawieszony PM2.5	C, C1	-
Dwutlenek siarki	C	A
Dwutlenek azotu	A	-
Tlenki azotu	-	A
Tlenek węgla	A	-
Benzen	A	-
Ozon	C, D2	C, D2
Ołów	A	-
Arsen	A	-
Kadm	A	-
Nikiel	A	-
Benzo(a)piren	C	-

Klasyfikacja stref:

- klasa A-jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- klasa C-jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny lub docelowe,
- klasa C1 –jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m3 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II),
- klasa D1-jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2-jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

Przyczynami, które miały wpływ na uzyskanie klasy C było przede wszystkim oddziaływanie emisji związanej z indywidualnym ogrzewaniem budynków, niekorzystne warunki meteorologiczne oraz oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka.

Klasa A świadczy o dobrym stanie jakości powietrza, co wskazuje na potrzebę dalszego utrzymywania stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na tym samym lub lepszym poziomie.

POWIERZCHNIOWE WODY PŁYNĄCE

Wstęp

Klasyfikacja rzek badanych za 2017 roku na terenie powiatu tarnogórskiego została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. poz. 1187 w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, a także wytycznych dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Ocena wymaga prowadzenie całorocznych badań w punktach monitoringowych i porównania wartości średniorocznych badanych wskaźników z normami ustalonymi w powyższym rozporządzeniu. Lokalizację punktów wraz z rodzajem monitoringu, zakres i częstotliwość prowadzenia badań ustalono na podstawie rozporządzeń Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 (z późniejszymi zmianami) oraz z dnia 19 lipca 2016 roku poz. 1178, w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Przedstawiona poniżej ocena jest oceną wstępną, ocena ostateczna zostanie udostępniona w terminie późniejszym na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu : www.katowice.wios.gov.pl.

Na terenie powiatu tarnogórskiego badano łącznie 8 cieków w 9 punktach monitoringowych. Ich wykaz wraz z podanym rodzajem monitoringu umieszczono w tabeli 1.

Tab.1. Wykaz punktów monitoringu rzek na terenie powiatu tarnogórskiego

L.p.	Lokalizacja punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa jcwp	Lokalizacja punktu		Kod ppk	Typ abiotyczny	Status jcwp	Program monitoringu
			X	Y				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Brynica - powyżej zbiornika Kozłowa Góra	Brynica od źródeł do zbiornika Kozłowa Góra	18,981 71	50,450 99	PL01S1301 _1698	5	NAT	MD, MO, MOEU
2	Potok spod Nakła - m.Ostrożnica	Potok spod Nakła	18,961 21	50,448 88	PL01S1301 _2147	6	NAT	MO, MOEU
3	Rów Świerkłaniecki - m.Kozłowa Góra	Rów Świerkłaniecki	18,962 40	50,415 76	PL01S1301 _1699	6	NAT	MO, MOEU
4	Drama - m. Zbrosławice	Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie	18,759 72	50,416 67	PL02S1301 _3210	6	NAT	MO, MOEU
5	Zimna Woda - ujęcie do Małej Panwi (Kalety)	Zimna Woda	18,878 18	50,570 31	PL02S1301 _1178	17	NAT	MO, MOEU
6	Mała Panew - powyżej ujścia Stoły (koło Potępy)	Mała Panew od Ligockiego Potoku do Stoły	18,657 06	50,568 03	PL02S1301 _1181	19	SZCW	MO, MOEU
7	Stoła - m.Brynek	Stoła od źródła do Kanara	18,735 31	50,518 74	PL02S1301 _1183	18	SZCW	MO, MOEU
8	Dębnica - ujęcie do Stoły (droga Tworóg - Posmyk)	Dębnica	18,713 22	50,562 67	PL02S1301 _1185	18	NAT	MO, MOEU
9	Stoła - ujęcie do Małej Panwi (Potępa)	Stoła od Kanara do Małej Panwi	18,661 34	50,567 25	PL02S1301 _1186	20	SZCW	MD, MO, MOEU

Objaśnienia:

NAT - naturalna

SZCW- silnie zmieniona część wód

Stan/potencjał ekologiczny wód

Stan/potencjał ekologiczny wód w ciekach określono na podstawie wyników klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych oraz fizykochemicznych i przedstawiono w tabeli nr 2.

Tab. 2. Ocena stanu/potencjału ekologicznego rzek w roku 2018 na terenie powiatu tarnogórskiego

1	2	3	4	5	3. ELEMENTY FIZYKOCHIMICZNE							13
					3.1. Stan fizyczny	3.2. Wzrostki i lenowce	3.3. Zanieczyszczenie	3.4. Zakwaszenie	3.5. Substancje biogenne	Klasa elementów fizykochemicznych (3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Brynica - powyżej zbiornika Kozłowa Góra	2016	3	1	2	>2	2	>2	>2	>2	2	UMIARKOWANY
2	Potok spod Nakła - m. Ostrożnica	2016	3	2	1	>2	1	>2	1	>2	2	UMIARKOWANY
3	Rów Świerkianiec - m. Kozłowa Góra	2016	4	2	1	>2	>2	2	>2	>2		SŁABY
4	Drama - m. Zbrosławice	2015-2016	3	2	1	1	>2	2	>2	>2	2	UMIARKOWANY
5	Zimna Woda - ujęcie do Małej Panwi (Kalety)	2015-2016	1	1	1	1	1	1	1	1	1	BARDZO DOBRY
6	Mała Panew - powyżej ujęcia Stoły (około Potępy)	2015-2016	2	1	1	1	1	1	1	1	2	DOBRY
7	Stoła - m. Brynek	2015-2016	4	2	1	2	>2	1	>2	>2	>2	SŁABY
8	Dębica - ujęcie do Stoły (droga Twarda - Posmyk)	2015-2016	1	1	1	1	1	1	1	1	2	DOBRY
9	Stoła - ujęcie do Małej Panwi (Potępa)	2016	4	2	>2	>2	>2	>2	>2	>2	>2	SŁABY
Elementy biologiczne		1	stan bardzo dobry/maksymalny potencjał	Elementy fizykochemiczne 3.1 do 3.6							1	stan/potencjał bardzo dobry
		2	stan/potencjał dobry								2	stan/potencjał dobry
		3	stan/potencjał umiarkowany								>2	stan/potencjał poniżej dobre
		4	stan/potencjał słaby									
		5	stan/potencjał zły									
Elementy hydromorfologiczne		1	stan bardzo dobry/maksymalny potencjał	Substancje chemiczne							1	stan dobry
		2	dobry potencjał								>1	stan poniżej dobrego
												dla rzek silnie zmienionych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyniki monitoringu diagnostycznego są obowiązujące przez okres lat 6, natomiast operacyjnego przez 3 lata, zatem oceny stanu/potencjału ekologicznego wykonane na podstawie analiz prowadzonych w latach 2015-2016 są nadal aktualne.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że stan/potencjał ekologiczny rzek na terenie powiatu tarnogórskiego był bardzo zróżnicowany. Były jcw o bardzo dobrym stanie ekologicznym – „Zimna Woda” oraz dobrym stanie/potencjale ekologicznym („Mała Panew od Ligockiego Potoku do Stoły” oraz „Dębica”). Przeważały jednak jcw o umiarkowanym stanie ekologicznym („Brynica od źródeł do zbiornika Kozłowa Góra”, „Potok spod Nakła” oraz „Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie”) i słabym potencjale ekologicznym (rzeka Stoła na całej długości). O klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego decydowały wskaźniki biologiczne, jedynie w Dębicy, mimo I klasy elementów biologicznych był dobry stan ekologiczny jcw ze względu na 2 klasę wskaźników grupy 3.6.

Ocena stanu chemicznego

W roku 2017 w większości punktów monitoringowych prowadzono badania substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń w celu wykonania oceny stanu chemicznego. Zestawienie wykonanych badań zaprezentowano w tabeli nr 3.

Tab. 3. Ocena stanu chemicznego rzek na terenie powiatu tarnogórskiego w 2017 roku

l. p.	Lokalizacja punktu	JCWP	Stan chemiczny	Wskaźniki decydujące o klasyfikacji
1.	Brynica - powyżej zbiornika Kozłowa Góra	Brynica od źródeł do zbiornika Kozłowa Góra	Stan poniżej dobrego	Fluoranten, Benzo(a)piren
2.	Potok spod Nakła - m.Ostrożnica	Potok spod Nakła	Stan poniżej dobrego	Kadm
3.	Drama - m. Zbrośławice	Drama do Grzybowickiego Potoku łącznie	Stan dobry	Trichloroetylen, Tetrachloroetylen
4.	Zimna Woda - ujście do Małej Panwi (Kalety)	Zimna Woda	Stan poniżej dobrego	Kadm
5.	Stoła - m.Brynek	Stoła od źródła do Kanara	Stan poniżej dobrego	Kadm, Ołów, Nikiel
6.	Dębnica - ujście do Stoły (droga Tworóg - Posmyk)	Dębnica	Stan poniżej dobrego	Kadm
7.	Stoła - ujście do Małej Panwi (Potępa)	Stoła od Kanara do Małej Panwi	Stan poniżej dobrego	Kadm, Fluoranten, Ołów, Benzo(a)piren, Benzo(g,h,i)perylen

W punktach monitoringu, w których stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych dla pojedynczych substancji bądź odprowadzanie tych substancji do zlewni, badania są prowadzone corocznie.

W Dramie w Zbrośławicach prowadzono badania trichloroetyleny i tetrachloroetyleny, których źródła znajdują się w wodach dołowych zabytkowej Kopalni w Tarnowskich Górach. W roku 2017 stan chemiczny tych wód, podobnie jak w latach poprzednich, zaliczono do dobrego.

W punktach monitoringu diagnostycznego – W Brynicy powyżej zbiornika Kozłowa Góra i w Stole – ujście do Małej Panwi w 2017 wystąpiły przede wszystkim przekroczenia WWA. We wszystkich punktach monitoringu rzek należących do zlewni rzeki Stoły oraz w Potoku od Nakła wystąpiły w ponadnormatywnych stężeniach metali, a szczególnie kadmu.

W środowisku kadm występuje w rudach cynku, ołowiu i miedzi. Jego obecność w wodzie może być skutkiem wymywania go z podłoża. Pojawia się w opadach meteorologicznych, do gleb i wód może dostawać się z powietrza w bezpośredniej bliskości hut metali kolorowych. Na terenie powiatu tarnogórskiego oprócz znajdującej się tutaj huty cynku w Miasteczku Śląskim, występują złoża metali ciężkich, gdzie pojawia się również kadm. Jego średnioroczne stężenie w latach 2012-2017 zestawiono w tabeli poniżej.

Tab.4. Stężenia średnioroczne kadmu w wodach rzek na terenie powiatu tarnogórskiego w latach 2012-2017

L.p.	Rok Lokalizacja punktu	Stężenie średnioroczne kadmu µg/l					
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Potok spod Nakła – m. Ostrożnica	0,285	0,574	0,25	0,413	0,438	0,326
2.	Stoła - m.Brynek	14,040	54,28	109,03	37,43	12,08	6,1
3.	Stoła - ujście do Małej Panwi (Potępa)	8,352	19,1	26,23	12,14	10,69	9,24
4.	Zimna Woda – ujście do Małej Panwi (Kalety)	0,645	1,177	1,22	0,896	0,77	1,07
5.	Dębica – ujście do Stoły	0,508	0,77	0,71	0,258	0,73	0,74

Dopuszczalne stężenie średnioroczne dla kadmu waha się w granicach 0,08 do 0,25 µg/l i jest uzależnione od twardości wody. We wszystkich zaprezentowanych punktach monitoringowych nastąpiło znaczne przekroczenie wartości dopuszczalnych. W Stole i Potoku spod Nakła stężenia kadmu spadły, w porównaniu do wartości uzyskanych w latach 2013 - 2016. Z kolei w Zimnej Wodzie wartości średnioroczne stężeń kadmu były wyższe niż w latach 2015-2016.

W punktach monitoringowych Stoły stwierdzono również ponadnormatywne stężenia metali: w Brynku - ołowiu i niklu, natomiast w ujściu do Małej Panwi – ołowiu.

Zbiornik Kozłowa Góra

Ocenę potencjału ekologicznego wód zbiornika Kozłowa Góra wykonano na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w 2016 roku i jest ona nadal aktualna. Pod względem biologicznym wody te zaklasyfikowano do III klasy czystości, hydromorfologię do klasy I, natomiast wskaźniki fizyko-chemiczne do klasy II. Ostatecznie potencjał ekologiczny wód zbiornika określono jako umiarkowany. Jeśli chodzi o substancje priorytetowe, to jedynie stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu przekroczyło dopuszczalne normy. Pozostałe zanieczyszczenia spełniały normy stanu dobrego.

W 2017 roku wykonywano również comiesięczne badania benzo(a)pirenu, którego wartość średnioroczna ponownie była ponadnormatywna. Stan chemiczny wód zbiornika był więc poniżej dobrego.

MONITORING KRAJOWY 2017

Nr MONBADA	Nr SOH	Nr CBDH	Identyfikator UE (172)	Gmina	Miejscowość	JCWPD 172	Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń II klasy jakości	Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń III klasy jakości	Klasa wg. wskaźników nieorganicznych (wartości średnie)	Klasa wg. wskaźników organicznych	Klasa końcowa dla wartości średnich
902		9100030	PL6000128_001	Tarnowskie Góry (gm. miejska)	Repty	128	Tl, SO4, temp, Zn, HCO3, Mg, Ca	NO3	III		III
1899	II/941/1	9100081	PL2000111_005	Świerklaniec (gm. wiejska)	Żyglin	111	fluoren, temp, HCO3, Ba, Ca, Mo	Fe, Zn, O2, fenantren	III	I	III
2673		9090136	PL6000129_008	Zbroslawice (gm. wiejska)	Szalsza	129	temp, SO4, Zn, HCO3, Mn	O2, Ca	III		III
2674		9100064	PL6000128_002	Zbroslawice (gm. wiejska)	Wieszowa	128	temp, NO3, HCO3, O2, Ca		II		II
2677		9100098	PL2000111_007	Świerklaniec (gm. wiejska)	Świerklaniec	111	SO4, HCO3	NO3, Ca	III		III

MONITORING KRAJOWY 2017 – SUBSTANCJE ORGANICZNE

Nr MONBADA	Nr SOH	Nr CBDH	Identyfikator UE (172)	Klasa jakości według wskaźników organicznych			
				Miejscowość	Nazwa dorzecza	RZGW	Kod UE JCWPd 172
1899	II/941/1	9100081	PL2000111_005	Żyglin	dorzecze Wisły	Gliwice	PLGW2000111

WODY PODZIEMNE MONIT. REGIONALNY 2017

Nr punktu	miejsowość	gmina	powiat	Nr JCWPd 161	Nr JCWPd 172	Nr GZWP	Klasa jakości 2014	Klasa jakości 2015	Klasa jakości 2016	Klasa jakości 2017	Wskaźniki odpowiadające poszczególnym klasom jakości 2017		
0081/R	Zendek	Ożarówce	pow. tarnogórski	117	111	327	IV	III	III	IV			
0082/R	Tarnowskie G.	Tarnowskie Góry	pow. tarnogórski	131	110	330	III	III	III	III	Ca, NO ₃		
0083/R	Miedary	Zbrostawice	pow. tarnogórski	131	110	330	II	II	II	II			
0084/R	Tworóg	Tworóg	pow. tarnogórski	116	110	327	II	III	II	II			
0086/R	Karchowice	Zbrostawice	pow. tarnogórski	130	128	330	III	III	III	III	NO ₃		
T205/R	Bibiela	Kalety	pow. tarnogórski	116	110	327			II	II			

Objaśnienie:

- 7 Jednolita Część Wód Podziemnych według podziału na 161 części
- 8 Jednolita Część Wód Podziemnych według nowego podziału na 172 części
- 9 Główny Zbiornik Wód Podziemnych
- 15-18 ocena jakości wód podziemnych wykonana w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 85)

ZAŁ.4. STAN ŚRODOWISKA W REJONIE HUTY CYNKU „MIASTECZKO ŚLĄSKIE” W 2017 ROKU W OPARCIU O WYNIKI BADAŃ MONITORINGU LOKALNEGO

W ramach monitoringu lokalnego Huty Cynku „Miasteczko Śląskie” SA w Miasteczku Śląskim w roku 2017 badaniami objęto w 4 seriach opróbowań 11 piezometrów monitorujących czwartorzędowe piętro wodonośne, 1 piezometr monitorujący triasowy poziom warstw gogolińskich i 6 piezometrów monitorujących triasowy poziom wodonośny retu. Opróbowano także studnię M-I monitorującą triasowy poziom wodonośny retu. Wody powierzchniowe badano w 2 punktach charakteryzujących wody z rowów odwadniających oraz w 1 punkcie zlokalizowanym na potoku Graniczna Woda.

Uzyskane wyniki wykazały, że wody podziemne są nadal silnie zanieczyszczone. Występują w nich podwyższone zawartości kadmu, arsenu, żelaza, jonów amonowych, siarczanów, chlorków, fosforanów, azotanów, sodu, potasu, manganu, cynku, ołowiu, miedzi oraz niklu. Przewodność tych wód była również podwyższona. Wody piętra triasowego są generalnie mniej zanieczyszczone niż wody w utworach czwartorzędu.

W roku 2017 odnotowano przekroczenie wartości granicznej dobrego stanu wód podziemnych dla kadmu (dopuszczalna norma 0,005 mg Cd/l) w 9 piezometrach (wykres 1). Najwyższe średnioroczne stężenie kadmu osiągnęło wartość 0,535 mg Cd/l. W 4 piezometrach odnotowano ponadnormatywne wartości stężeń arsenu, przy czym najwyższe średnioroczne stężenie wyniosło 19,75 mg As/l przy wartości granicznej dla III klasy jakości wód podziemnych sięgającej 0,02 mg/l. Z kolei zawartość cynku przekroczona została w 2 piezometrach (maksymalne stężenie średnioroczne 9,475 mg Zn/l przy normie 1 mg Zn/l). Żelazo w podwyższonych stężeniach wystąpiło w 8 piezometrach (maksymalne stężenie średnioroczne wyniosło 61,75 mg Fe/l, a norma stanu dobrego to 5 mg/l). W 7 punktach wystąpiły stężenia siarczanów o wartościach średniorocznych powyżej 250 mg SO₄/l (max 1005 mg SO₄/l). Stężenia jonów amonowych podwyższone były w 3 piezometrach (najwyższe stężenie 15,25 mg NH₄/l dla dopuszczalnego 1,5 mg NH₄/l), natomiast w 2 pojawiły się w nadmiernych ilościach fosforany – maksymalnie 31 mg PO₄/l (dopuszczalne 1 mg PO₄/l). W stężeniach przekraczających dopuszczalne normy III klasy czystości były również potas (2 piezometry), nikiel (5 piezometrów), mangan (2 piezometry) oraz miedź (1 piezometr). Innym wskaźnikiem oznaczanym w wodzie, a charakteryzującym zawartość jonów jest przewodność elektrolityczna. Przy normie 2500 µS/cm, w 1 otworze wartość ta została przekroczona i osiągnęła maksymalnie 2 717,5 µS/cm.

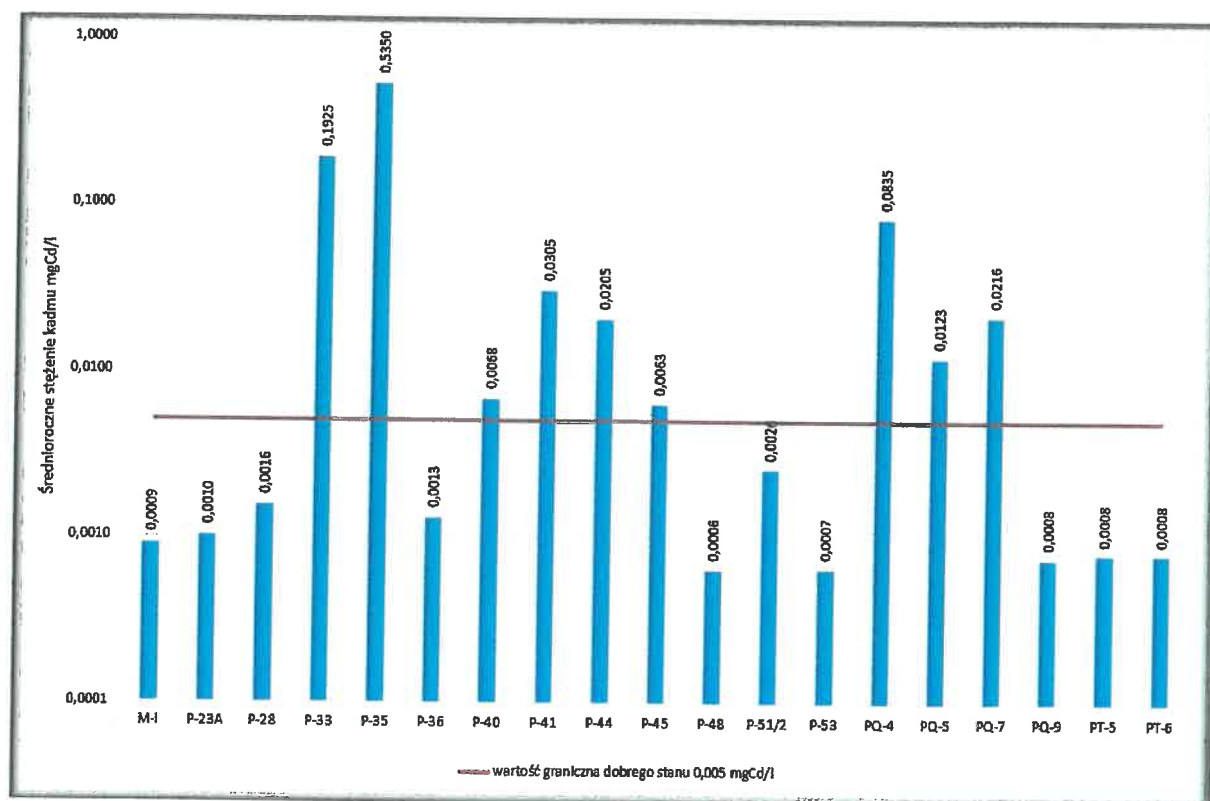
W ramach monitoringu lokalnego Huty Cynku badane były również w 3 punktach w rejonie zakładu wody powierzchniowe. Oceny dokonano w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 21 lipca 2016 w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Oznaczane wskaźniki fizyko-chemiczne przekroczyły wartości dopuszczalne dla wód II klasy czystości, co oznacza potencjał ekologiczny poniżej dobrego. Również stężenia badanych wskaźników z grupy szczególnie szkodliwych (załącznik 6 rozporządzenia) oraz priorytetowych (zał.9) były bardzo wysokie.

W roku 2017 maksymalne stężenie cynku rozp. wyniosło 34 mg Zn/l (norma 1 mg/l), talu 1,824 mg Tl/l (norma 0,002 mg Tl/l), stężenia kadmu osiągnęły 1,3 mg Cd/l (norma 0,0015 mg Cd/l), ołowiu do 0,239 mg Pb/l (norma 0,014 mg Pb/l). Kadm i ołów to badane substancje priorytetowe. Na podstawie oznaczonych stężeń zanieczyszczeń można ocenić stan chemiczny wód powierzchniowych jako poniżej dobrego.

Analizując wyniki wód powierzchniowych z wielolecia 2008-2017, stwierdzić należy iż do roku 2014 utrzymywały się one na zbliżonym poziomie, natomiast w latach 2015-2017 zaobserwowano wzrost średniorocznych wartości dla wielu wskaźników.

ZAŁ.4. STAN ŚRODOWISKA W REJONIE HUTY CYNKU „MIASTECZKO ŚLĄSKIE” W 2017 ROKU
W OPARCIU O WYNIKI BADAŃ MONITORINGU LOKALNEGO

Wykres 1. Stężenia kadmu w roku 2017 w punktach monitorujących wody podziemne w rejonie Huty Cynku Miasteczko Śląskie SA

Wody podziemne – tri i tetra

Nazwa pkt.		PT3	Elektroocarbon	PT2a	PT6a	Karchowice 86	Karchowice 86	Staszice 82	Faser	ZM "Wojtacha" Company	Koehler	Chem et	Tagor	PT4
data poboru		27-09-2017	27-09-2017	27-09-2017	27-09-2017	28-09-2017	08-11-2017	27-09-2017	28-09-2017	23-10-2017	28-09-2017	27-09-2017	28-09-2017	28-09-2017
Wskaźnik	Jednostka	Metodyka												
Trichloroetylen	µg/l	2,2	0,1	0,3	2,3	9,4	8,1	25,0	4,9	230,0	260,0	14,0	69,0	15,0
Tetrachloroetylen	µg/l	29	0,20	0,02	0,04	0,94	0,77	6,1	0,14	8,5	47	280	0,54	5,3

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U.2016 poz. 85)

		Jednostka	klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V
trichloroetylen	µg/l		1,0	10	50	100	≥100
tetrachloroetylen	µg/l		1,0	10	50	100	≥100

Pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, wykonane dnia 17 sierpnia 2017 r. na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży w RADZIONKOWIE Gmina miejska Radzionków powiat tarnogórski (województwo śląskie)

Celem badań jest określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności, na terenie obszaru zabudowy mieszkaniowej miasta Radzionków, Gmina miejska Radzionków, powiat tarnogórski, w części centralnej miasta, w rozumieniu wytycznych Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645).

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano w granicach administracyjnych miasta Radzionków, w centralnej części miasta, przy ul. Krzywej. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h: 2 m n.p.t. W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-1, zagospodarowanie terenu stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, kilkukondygnacyjna oraz budynki szkolne wraz obiektami sportowymi. Najbliższy obiekt budowlany – budynek mieszkalny wielorodzinny, oddalony o 14 m, znajduje się w kierunku północno-zachodnim. W kierunku południowym miejsce badania sąsiaduje z ogrodzonym terenem Gimnazjum, na którym znajduje się budynek szkolny oraz przyszkolne obiekty sportowe (boiska, bieżnie itd.). W kierunku północnym od P-1 znajduje się zabudowa wielorodzinna osiedla mieszkaniowego.

W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego nie znajdują się żadne instalacje radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne do środowiska.

Klasyfikacja rodzaju terenu wg wytycznych przedmiotowego Rozporządzenia:
Pozostałe miasta (do 50 tys. mieszkańców).

Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku = 0,38 [V/m] . Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) norma dla składowej elektrycznej wynosi 7 V/m.

**DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH
NA TERENIE
POWIATU TARNOGÓRSKIEGO
2017 r.**

1. Działalność kontrolna

Przedmiotem kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska są wszelkie instalacje i zakłady, z których emisje zanieczyszczeń do powietrza, do wód lub do ziemi, oraz w których działania w zakresie gospodarki odpadami, podlegają wymogom dotyczącym uzyskania pozwolenia lub zezwolenia oraz których eksploatacja wykracza poza ramy powszechnego korzystania ze środowiska.

Większość kontroli ma charakter planowy i wynika z ogólnej polityki państwa dążenia do realizacji założonych celów ekologicznych. W planowanych kontrolach uwzględniane są również podmioty wskazane przez organy administracji samorządowej. Część wniosków skierowanych przez ww. organy do WIOŚ o przeprowadzenie kontroli, a także wnioski mieszkańców dotyczące uciążliwości powodowanych działalnością podmiotów gospodarczych rozpatrzono w oparciu o przeprowadzone kontrole interwencyjne.

Na terenie powiatu tarnogórskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach - Delegatura w Częstochowie w roku 2017 przeprowadził 33 kontrole z wyjazdem w teren.

Tabela nr 1. Ilość kontroli w 2017r.

Rodzaj kontroli	2017 r.	
	Ilość	w tym z pomiarem /poborem
Kontrole planowe	23	5
Kontrole pozaplanowe	2	0
Kontrole pozaplanowe interwencyjne	8	3
Ogółem	33	8

Kontrole planowe w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przeprowadzane były przez WIOŚ w Katowicach zgodnie z wyznaczonymi celami kontrolnymi, uwzględniającymi wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz potrzeby Wojewody i innych organów rządowych i samorządowych.

Najczęściej sprawdzano przestrzeganie wymagań zakresie:

- oceny prawidłowości postępowania z odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi
- ograniczenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lub do ziemi
- ograniczenia zanieczyszczeń emitowanych do powietrza ze źródeł technologicznych i energetycznych
- wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska
- ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego

- działalności polegającej na recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- ochrony środowiska przed hałasem
- oceny realizacji obowiązków wynikających z przeciwdziałania poważnym awariom
- oceny wypełniania wymagań ochrony środowiska przez inwestorów.

W 2017 r. WIOŚ przeprowadzono 1 kontrolę w powiecie tarnogórskim w celu rozpoznania zanieczyszczenia środowiska (dot. porzucenia odpadów na terenie administrowanym przez Hutę Cynku Miasteczko Śląskie S.A.

2. Działalność pokontrolna

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami WIOŚ zastosował dostępne prawem środki dyscyplinujące, adekwatne do stwierdzonych naruszeń, w celu przymuszenia podmiotów do spełnienia obowiązków wynikających z przepisów, pozwoleń (decyzji) oraz zezwoleń określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

2.1. Zarządzenia pokontrolne

Zarządzenie pokontrolne jest formą działań w celu wyegzekwowania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz przepisów ochrony środowiska, nie zawiera ono dodatkowych zobowiązań, a jedynie stanowi przypomnienie o podstawowych obowiązkach wynikających z przepisów ochrony środowiska (nie jest dokumentem mającym cechy aktu administracyjnego w rozumieniu kpa).

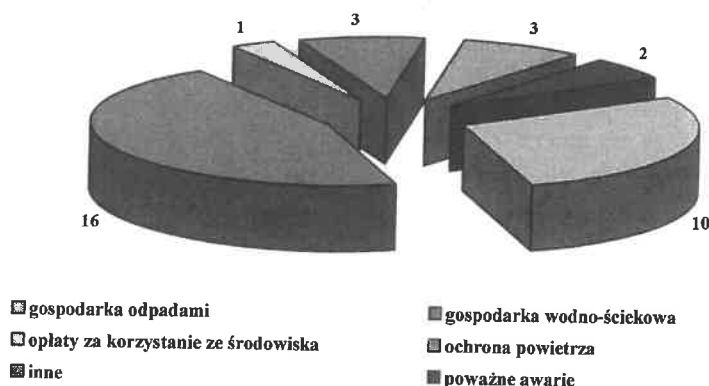
W roku 2017 WIOŚ wydał 15 zarządzeń pokontrolnych (dot. 35 obowiązków) dla podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu tarnogórskiego.

Do najczęstszych zadań określanych w zarządzeniach było między innymi zobowiązanie do :

- zwrócenia się do właściwego organu administracji do spraw ochrony środowiska celem uporządkowania stanu formalnoprawnego w zakresie gospodarowania wytworzonymi odpadami lub przetwarzania odpadów, pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia wodnoprawnego,
- usunięcia stwierdzonych naruszeń przepisów ochrony środowiska np. realizowanie obowiązku przeprowadzania pomiarów emisji, prowadzenia ewidencji odpadów,
- przedstawienia zamierzonych działań celem zapobiegania powstawaniu nieprawidłowości np. poprawy eksploatacji instalacji, intensyfikacji prac inwestycyjnych proekologicznych.
- realizowania obowiązku sporządzania ewidencji niezbędnych do określenia wysokości opłat za korzystanie ze środowiska.

Strukturę obowiązków nałożonych w zarządzeniach pokontrolnych przedstawia Ryc. nr 1.

Ryc. 1. Ilość obowiązków nałożonych w zarządzeniach pokontrolnych, z podziałem na poszczególne komponenty środowiska

2.2. Wystąpienia pokontrolne

Wystąpienia pokontrolne są formą działań pokontrolnych stosowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w przypadkach stwierdzenia potrzeby włączenia innych organów do współdziałania w wyegzekwowaniu usunięcia przez kontrolowane podmioty naruszeń wymagań ochrony środowiska oraz innych przepisów wynikających z mocy prawa.

W 2017r. skierowano 7 wystąpień pokontrolnych do innych organów administracji rządowej i samorządowej.

2.3. Kary pieniężne i mandaty

Głównym środkiem restrykcyjnym stosowanym w celu przymuszenia podmiotu do przestrzegania wymagań ochrony środowiska są kary pieniężne. Decyzje o charakterze pieniężnym wydawane są w przypadkach stwierdzenia przekroczeń określonych w pozwoleniach: zintegrowanych, na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz decyzjach o dopuszczalnych poziomach hałasu.

Administracyjne kary pieniężne wymierzane są również za naruszenie lub niedopełnienie obowiązków wynikających z ustaw między innymi: z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, z dnia 11 września 2017 r. o zużyciu sprzętu elektrycznym i elektronicznym, z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W roku 2017 WIOŚ – Delegatura w Częstochowie wydała dla podmiotów działających na terenie powiatu tarnogórskiego 15 decyzji o charakterze pieniężnym.

Na podstawie ostatecznych decyzji określających wymiar kary biegnącej, wojewódzki inspektor ochrony środowiska podejmuje decyzję o wymierzeniu kary za okres do dnia 31 grudnia każdego roku jeżeli do tego dnia przekroczenie lub naruszenie nie zostało usunięte lub do dnia ustania przekroczenia lub naruszenia.

W przypadkach gdy przewidziana wysokość kary nie przekracza 800 zł WIOŚ nie wszczyna postępowania w sprawie wymierzenia kary. W oparciu o ww. postawę prawną umorzono jedno postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej.

Podmioty, którym wymierzono kary, w przypadku podjęcia działań które mają na celu usunięcie przyczyny naruszenia wymagań ochrony środowiska mogą występować z wnioskiem o odroczenie terminu płatności kary pieniężnej w trybie art. 316-318 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, a po zrealizowaniu zadania o jej zmniejszenie o sumę środków własnych wydatkowanych na realizację przedsięwzięcia proekologicznego (art. 319 ww. ustawy).

Na terenie powiatu tarnogórskiego w roku 2017 żaden podmiot nie złożył wniosku o odroczenie lub zmniejszenie wymiaru kary.

Jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne których działalność jest źródłem naruszania wymagań ochrony środowiska ponoszą koszty pobierania próbek oraz wykonywania pomiarów. W 2017 r. nie wydano żadnej decyzji o kosztach kontroli.

Inspektorzy WIOŚ posiadają również uprawnienia do nakładania mandatów karnych za stwierdzone naruszenia wymagań ochrony środowiska, określone w § 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2002 r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Najczęstszym powodem do nałożenia grzywny jest obecnie:

- eksploataowanie instalacji bez wymaganych prawem pozwoleń z zakresu ochrony środowiska lub z naruszeniem jego warunków,
- nie wykonywanie okresowych badań kontrolnych,
- nie realizowanie obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów,
- nie złożenie informacji o wykonaniu zarządzenia pokontrolnego,
- nie wypełnianie obowiązków dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska.

W roku 2017 nałożono na prowadzących działalność gospodarczą 7 grzywien na kwotę 2400,00 PLN.

Ponadto w 13 przypadkach pouczone przedstawiciele zakładów o ich obowiązkach wynikających z przepisów związanych z ochroną środowiska i przeprowadzono 6 instruktaży w powyższym zakresie.

2.4. Decyzje o charakterze niepieniężnym

WIOŚ podejmując działania dyscyplinujące podmioty do przestrzegania wymagań ochrony środowiska nakłada również sankcje o charakterze niepieniężnym.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w oparciu o art. 365 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wstrzymuje lub w oparciu o art. 367 ust. 1 powyższej ustawy może wstrzymać użytkowanie instalacji jeżeli eksploatowana jest ona bez wymaganych prawem pozwoleń lub decyzji lub z naruszeniem ich warunków.

W roku 2017 nie wszczęto żadnego postępowania w oparciu o ww. podstawę prawną.

2.5. Zaświadczenia

Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska, na podstawie przepisów szczególnych są uprawnieni do wydawania określonych tymi przepisami zaświadczeń i opinii oraz informacji, na wniosek zainteresowanego podmiotu.

Wydawane zaświadczenia i opinie dotyczą między innymi :

- informacji o zakresie oddziaływania na środowisko lub braku naruszeń wymogów ochrony środowiska przez zakłady przemysłu przetwórczego oraz gospodarstwa rolne, które złożyły wnioski o dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz obszarów wiejskich”, w zakresie działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” oraz „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Jednym bowiem z warunków zakwalifikowania wniosku, a następnie uzyskania dofinansowania jest uzyskanie od wojewódzkiego inspektora informacji o przestrzeganiu wymagań ochrony środowiska.
- zaświadczeń stwierdzających, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej spełniają wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska, w oparciu o art. 12 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.
- opinii odnośnie wpływu zakładanego ładowiska na środowisko
- potwierdzenia o nie zaleganiu z płatnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych wymierzonych na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 298)

W roku 2017 WIOŚ- Delegatura w Częstochowie wydał 20 opinii i zaświadczeń, w tym:

- 2 oceny towaru przeprowadzone na wniosek Urzędu Celnego zgodnie z Porozumieniem zawartym w dniu 01.02.2016r. pomiędzy Śląskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Katowicach i dyrektorem Izby Celnej w Katowicach oraz Komendantem Śląsko-Małopolskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu w sprawie współdziałania w zakresie MPO
- 3 opinie do GIOŚ w związku z art. 5 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów
- 3 opinie na wniosek podmiotów związane z potwierdzeniem efektu ekologicznego przeprowadzonej inwestycji
- 11 opinii na wniosek organów samorządowych w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podmioty korzystające z instrumentów pomocy finansowej z udziałem funduszy unijnych zaświadczenia o nie zaleganiu z płatnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych za naruszanie warunków ochrony środowiska wydawał Wydział Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych WIOŚ w Katowicach.

3. Informacja o wybranych kontrolach przeprowadzonych w podmiotach na terenie powiatu tarnogórskiego

REMONDIS Tarnowskie Góry spółka z o.o., Tarnowskie Góry, ul. Nakielska 1-3

Spółka uzyskała zgodę na zamknięcie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tarnowskich Górach przy ul. Laryszowskiej. Warunki procesu zamykania i rekultywacji zostały określone w decyzji Marszałka Województwa Śląskiego nr 1411/OS/2016 z dnia 04.07.2016r. zmienioną decyzją nr 2164/OS/2016 z dnia 19.06.2017r. Przyjmowanie odpadów do składowania zostało zakończone z dniem 01.07.2016r.

Po zakończeniu przyjmowania odpadów skarpy i powierzchnia korony składowiska (wierzchowina) zostanie uporządkowana i zabezpieczona przed erozją wodną i wietrzną przez wykonanie odpowiedniej okrywy rekultywacyjnej o miąższości umożliwiającej powstanie i utrzymanie trwałej okrywy rekultywacyjnej. Proces zamykania składowiska i przygotowanie jego powierzchni pod warstwę biologiczną wraz z zabezpieczeniem prowadzenia monitoringu stanowi rekultywację techniczną, która prowadzona będzie w celu ochrony krajobrazu, wód gruntowych, gleby i powietrza, w taki sposób, aby odwodnić i odgazować korpus kwatery oraz docelowo ukształtować jej wierzchowinę.

Przewiduje się, że rekultywacja składowiska prowadzona będzie w kierunku zadrzewieniowym. Rekultywacja biologiczna będzie polegać na odtworzeniu i ukształtowaniu biologicznych wartości użytkowych gleby. Warstwy rekultywacyjne powinny stworzyć dogodne warunki rozwoju systemu korzeniowego. Zabudowa roślinna powierzchni kwatery powinna zapewnić stabilizację i zabezpieczenie przed erozją wodną warstwy uszczelniającej i drenażowej, zwiększenie parowania terenowego wody opadowej, nadanie bryle składowiska estetycznego wyglądu. Wykonanie warstwy biologicznej musi zostać poprzedzone wbudowaniem instalacji rozsączającej i nadbudowaniem studni odgazowujących wraz z niezbędną infrastrukturą. Warstwy: niwelująca, uszczelniająca i drenażowa zostaną przykryte warstwą biologiczną o miąższości 2m.

Kontrola WIOŚ, z udziałem przedstawiciela Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego została przeprowadzona w dniach 01 – 22.09.2017r. na wniosek Marszałka Województwa Śląskiego na podstawie art. 41a ustawy o odpadach, przed wydaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów w procesie rekultywacji technicznej i biologicznej składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Odpady będą wykorzystane do budowy skarp, w tym obwałowań i ukształtowania korony składowiska, a także porządkowania i zabezpieczenia skarp przed erozją wodną i wietrzną (rekultywacja techniczna). Na tym etapie wykorzystane będą odpady inne niż niebezpieczne i obojętne, takie, jak:

- 01 01 02 Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali
- 01 04 08 Odpady żwiru lub skruszone skały inne niż wymienione w 01 04 07
- 01 04 09 Odpadowe piaski i iły
- 01 04 12 Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11
- 01 04 13 Odpady powstające przy cięciu i obróbce postaciowej skał inne niż wymienione w 01 04 07
- 01 04 81 Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla inne niż wymienione w 01 04 80

- 10 09 03 Żużle odlewnicze
- 10 09 06 Rdzenie i formy odlewnicze przed procesem odlewania inne niż wymienione w 10 09 05
- 10 09 08 Rdzenie i formy odlewnicze po procesie odlewania inne niż wymienione w 10 09 07
- 10 09 10 Pyły z gazów odlotowych inne niż wymienione w 10 09 09
- 10 09 12 Inne cząstki stałe niż wymienione w 10 09 11
- 10 10 06 Rdzenie i formy odlewnicze przed procesem odlewania inne niż wymienione w 10 10 05
- 10 10 08 Rdzenie i formy odlewnicze po procesie odlewania inne niż wymienione w 10 10 07
- 10 10 10 Pyły z gazów odlotowych inne niż wymienione w 10 10 09
- 10 12 08 Wybrakowane wyroby ceramiczne, cegły, kafle i ceramika budowlana (po przeróbce termicznej)
- 10 13 82 Wybrakowane wyroby
- 16 01 03 Zużyte opony
- 16 11 04 Okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów metalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 03
- 17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów
- 17 01 02 Gruz ceglany
- 17 01 03 Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia
- 17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06
- ex 17 01 80 Tynki
- ex 17 01 81 Elementy betonowe i kruszywa niezawierające asfaltu
- 17 05 08 Tłuczeń torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07
- 19 09 02 Osady z klarowania wody
- 19 12 09 Minerale (np. piasek, kamienie)

Do wykonania warstwy okrywowej (rekultywacja biologiczna) wykorzystane będą odpady dopuszczone do użycia w § 17 ust. 1 i wymienione w § 17 ust. 1 ww. Rozporządzenia.

- 01 04 12 Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11
- 02 03 80 Wytłoki, osady i inne odpady z przetwórstwa produktów roślinnych (z wyłączeniem 02 03 81)
- 02 07 80 Wytłoki i osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary
- 10 01 01 Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)
- 10 01 02 Popioły lotne z węgla
- 10 01 15 Popioły paleniskowe, żużle i pyły z kotłów ze współspalania inne niż wymienione w 10 01 14
- 10 01 80 Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych
- 17 05 04 Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03
- 17 05 06 Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05
- 19 05 03 Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania)

- 19 08 05 Ustabilizowane komunalne osady ściekowe
- 20 02 02 Gleba i ziemia, w tym kamienie

Powyższe odpady są dopuszczone do użycia w powyższych celach zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30.04.2013r. w sprawie składowisk odpadów.

Łączna ilość odpadów przewidzianych do wykorzystania: 60000 Mg/rok.

Remondis Tarnowskie Góry spółka z o.o. posiada uregulowany stan formalnoprawny w zakresie wszystkich elementów środowiska. Kontrola nie wykazała naruszenia warunków ochrony środowiska.

Na terenie składowiska znajdują się również:

- instalacja do sortowania odpadów
- kompostownia odpadów zielonych (instalacja regionalna)
- punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) prowadzony dla gminy Tarnowskie Góry.

Stwierdzono, że na teren sortowni przywożone są śmieciarkami odpady odebrane od właścicieli nieruchomości z terenu gmin, z którymi spółka zawarła umowy na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Odpady, ze względu na obniżenie kosztów transportu, są przeładowywane do kontenerów, którymi są następnie przewożone do należącej do spółki REMONDIS Tarnowskie Góry instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów znajdującej się na terenie Śląskiego Centrum Recyklingu w Gliwicach przy ul. Kaszubskiej 2. Instalacja posiada pozwolenie zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa Śląskiego i została wpisana do Planu gospodarki odpadami województwa śląskiego jako instalacja regionalna (RIPOK) uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/25/23/2016 z dnia 27.06.2016r.

Zbieranie odpadów w punkcie przeładunkowym odbywa się w oparciu o zezwolenie na zbieranie odpadów wydane w dniu 23.12.2014r. przez Starostę Tarnogórskiego.

Kompostownia odpadów może przyjmować wyłącznie odpady zielone pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, wycinek drzew i krzewów oraz odpady biodegradowalne organiczne odbierane od właścicieli nieruchomości.

PSZOK znajdujący się na terenie należącym do spółki REMONDIS został utworzony dla gminy Tarnowskie Góry. Nie stwierdzono przyjmowania odpadów mogących powodować uciążliwości odorowe.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13.09.1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Jednak, zgodnie z art. 9e ust. 1c dopuszcza się przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych za pośrednictwem stacji przeładunkowej. Ww. zapis stanowi, że „Zakazu (...) nie stosuje się do zbierania odpadów (...) w stacji przeładunkowej prowadzonej przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego regionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych lub prowadzącego ponadregionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych. Art. 9e

ust. 1c został dodany przez art. 102 pkt 2 ustawy z dnia 11.09.2015r. zmieniającej ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dniem 07.11.2015r.

W ocenie tutejszego Inspektoratu, w celu wyeliminowania lub ograniczenia przeładunku odpadów działania mogą podjąć władze samorządowe, tj.:

- Sejmik Województwa Śląskiego, który podjął uchwałę o wpisaniu instalacji firmy REMONDIS Tarnowskie Góry sp. z o.o. do Programu gospodarki odpadami województwa śląskiego. Program reguluje zasady gospodarki odpadami w województwie śląskim;
- Starosta Tarnogórski będący organem ochrony środowiska, który wydał zezwolenie na zbieranie odpadów komunalnych na terenie należącym do spółki REMONDIS. W tym celu WIOŚ skierował stosowne wystąpienie z wnioskiem o rozważenie następujących możliwości:
 1. Zmianę zezwolenia na zbieranie odpadów poprzez nałożenie dodatkowych warunków zbierania odpadów, jeżeli wymaga tego specyfika odpadów lub potrzeba zachowania wymagań ochrony życia lub zdrowia, do czego uprawnia art. 43 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach;
 2. Nałożenia na REMONDIS Tarnowskie Góry spółka z o.o. dodatkowych obowiązków w celu wyeliminowania, bądź też ograniczenia uciążliwości odorowych w oparciu o art. 362 ustawy z dnia 27.01.2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity w Dz.U. z 2013r., poz. 1232 z późniejszymi zmianami), zgodnie z którym, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia.
- Gminy, z terenu których przywożone są zmieszane odpady komunalne w celu przeładunku przed wywozem do instalacji regionalnej w Gliwicach poprzez wynegocjowanie takich warunków umowy zawartej z REMONDIS Tarnowskie Góry spółka z o.o., aby wyeliminować lub też ograniczyć ilości odpadów przeładowywanych na terenie składowiska w Tarnowskich Górach.

WIOŚ zwrócił się do władz gmin: Ożarowice, Mierzęcice, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Toszek, Wielowieś, Krupski Młyn, Psary, Tworóg, Miasteczko Śląskie, Radzionków,

z którymi REMONDIS Tarnowskie Góry spółka z o.o. posiada podpisane umowy na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości o rozważenie możliwości zmiany umów w taki sposób, aby wyeliminować, czy też ograniczyć przeładunek odpadów komunalnych na terenie składowiska w Tarnowskich Górach. Należy przy tym zaznaczyć, że związany z tym wzrost ceny usługi może przełożyć się na koszty gospodarowania odpadami ponoszone przez mieszkańców tych gmin.

Dotychczas organy wymienione powyżej nie poinformowały WIOŚ, czy podjęły działania mające na celu rozwiązanie istniejącego problemu.

Należy ponadto zaznaczyć, że aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie określają standardów zapachowej jakości powietrza oraz metodyki wykonywania pomiarów w tym zakresie. Wobec powyższego brak jest możliwości wykonania badań emisji substancji

zakresie. Wobec powyższego brak jest możliwości wykonania badań emisji substancji zapachowych. W tym stanie rzeczy WIOŚ nie może dokonać stosownej oceny emisji substancji odorowych z terenu składowiska.

W związku ze skargami mieszkańców, na wniosek Burmistrza Tarnowskich Gór, WIOŚ planuje przeprowadzenie kontroli instalacji sortowni i kompostowni. W trakcie kontroli WIOŚ dokona oceny spełniania warunków określonych w decyzjach organów ochrony środowiska, tj. Marszałka Województwa Śląskiego oraz Starosty Tarnogórskiego.

HEMARPOL Bogaccy spółka z o.o. w Kaletach przy ul. Fabrycznej 2a

WIOŚ w II kw 2017r. przeprowadził kontrolę firmy HEMARPOL Bogaccy spółka z o.o. w Kaletach przy ul. Fabrycznej 2a (jedna ze spółek działająca na ww. terenie pod nazwą HERMAPOL).

Jak ustalono spółka posiada wymagane przepisami prawa decyzje w zakresie gospodarowania odpadami wydane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14.12.2012r., w tym zezwolenie na przetwarzanie odpadów (decyzja Starosty Tarnogórskiego z dnia 23.01.2015r. i zmieniona kolejnymi decyzjami).

W trakcie kontroli stwierdzono, że zakład przeprowadził modernizację instalacji do przetwarzania odpadów. Równocześnie instalacja została przeniesiona do innej, zaadoptowanej do tego celu hali. Aktualnie, na wniosek zakładu, prowadzone jest przez Starostę Tarnogórskiego postępowanie w sprawie wydania nowego pozwolenia na przetwarzanie odpadów.

Z uwagi iż podmiot nie zaktualizował posiadanego pozwolenia na przetwarzanie odpadów, WIOŚ nałożył na spółkę administracyjną karę pieniężną za gospodarowanie odpadami niezgodnie z dotychczas posiadanym zezwoleniem.

Podczas kontroli stwierdzono, że na terenie zakładu może występować emisja niezorganizowana z młyna wstępnego rozdrabniania. Zgodnie z informacją przedstawiciela zakładu, latem 2017r. rozpoczęto próby dozowania kredy pastewnej do młyna w celu usunięcia wilgoci i zanieczyszczeń z przerabianych materiałów. W związku z wystąpieniem pylenia spółka podjęła kroki mające na celu likwidację ww. problemu. W tym celu urządzenie zostało obudowane. Pomimo wykonania obudowy, przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych może dochodzić do emisji niezorganizowanej poza obszar, do którego podmiot posiada prawo własności.

Zgodnie z warunkami określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zakład powinien:

- pracować w porze dziennej max 8 godz. dla urządzeń wytwarzających hałas powyżej poziomów dopuszczalnych,
- urządzenia znajdujące się w budynkach oraz na zewnątrz budynków powinny charakteryzować się mocą akustyczną zgodną z dopuszczalnymi poziomami hałasu w środowisku,
- samochody dowożące odpady złomu powinny być sprawne technicznie i spełniać wymogi ochrony środowiska dot. hałasu i emisji substancji do powietrza.

Jak ustalono, wszystkie urządzenia i maszyny używane przez spółkę posiadają oznaczenia CE (spełniają minimalne wymagania), a pojazdy samochodowe posiadają wymagane prawem badania techniczne dopuszczające do ruchu drogowego.

Zgodnie z decyzją Burmistrza Miasta Kalety o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zakład winien w terminie 12 miesięcy od uruchomienia

przedsięwzięcia przedstawić analizę porealizacyjną w zakresie zanieczyszczeń powietrza i hałasu. Analiza pozwoli na określenie rzeczywistego oddziaływania zakładu na środowisko w ww. zakresie. Ze względu na rozbieżności pomiędzy niektórymi zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach WIOŚ wystąpił do Burmistrza Miasta Kalety o ich doprecyzowanie.

Huta Cynku MIASTECZKO ŚLĄSKIE S.A. – Miasteczko Śląskie ul. Hutnicza 17

W dniach 03.10.2017r. do 27.10.2017r. WIOŚ Delegatura w Częstochowie przeprowadziła kontrolę Huty Cynku „Miasteczko Śląskie „ S.A. Kontrola obejmowała realizację obowiązków określonych w pozwoleniu zintegrowanym dla instalacji do produkcji metali nieżelaznych z rud metali, koncentratów lub produktów z odzysku w wyniku procesów metalurgicznych i chemicznych udzielonym decyzją Marszałka Województwa Śląskiego w zakresie ochrony powietrza i poważnych awarii (Huta Cynku została zaliczona w 2017 r. do zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej).

Podczas kontroli ustalono, że spółka wykonuje i przesyła do WIOŚ wszystkie wymagane badania automonitoringowe. Wyniki pomiarów wykonanych przez akredytowane laboratoria nie wykazują przekraczania dopuszczalnych norm określonych w pozwoleniu zintegrowanym. Zakres pomiarów zanieczyszczeń powietrza nie obejmuje jednak pomiaru odorów, które są główną przyczyną wnoszonych interwencji. Wynika to z faktu, że do chwili obecnej w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska jak również w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie nie określono standardów dotyczących zapachów i odorów.

Spółka prowadzi działania mające na celu ograniczenie występujących uciążliwości zapachowych poprzez stosowanie preparatu do nawaniania i częściowego wiązania cząsteczek gazów powodujących występowanie odorów. Zakład podjął również współpracę z Instytutem Metali Nieżelaznych w Gliwicach, w celu opracowania koncepcji utleniania gazów odorotwórczych. Realizowane w hucie prace doświadczalne pod nazwą „Modernizacja instalacji odsiarczania gazów prażalnych w celu ograniczenia związków zapachowych” polegają na zastosowaniu do utleniania gazów nadtlenu wodoru.

Podczas kontroli dokonano również oględzin terenu wokół Laboratorium Działu Kontroli Jakości w związku z wniesioną interwencją dotyczącą emisji uciążliwych wyziewów. W trakcie oględzin nie stwierdzono występowania zgłoszonych wyziewów zapachowych, drażniących układ oddechowy.

W celu oceny skali występowania emisji z prowadzonych procesów laboratoryjnych (badanie wsadu do procesu spiekania oraz parametrów fizykochemicznych uzyskanych produktów), kierownik działu DKJ przedstawił pisemną informację dotyczącą zakresu pracy laboratorium oraz wielkości zużycia podstawowych odczynników chemicznych, potwierdzających ich zużycie w skali laboratoryjnej).

W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszeń wymagań ochrony środowiska.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1471 z późn. zm.) „Rada gminy, rada powiatu i sejmik województwa przynajmniej raz w roku rozpatrują informację wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o stanie środowiska na obszarze województwa. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska informuje wójta, burmistrza (prezydenta miasta), zarząd powiatu i zarząd województwa o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla danego terenu”.

Ponadto w myśl art. 28 powoływanej wyżej ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska zapewnia informowanie społeczeństwa o stanie środowiska a właściwy organ Inspekcji nieodpłatnie udostępnia organom administracji informacje o środowisku i jego ochronie na obszarze województwa objęte państwowym monitoringiem środowiska.

W związku z powyższym Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Częstochowie działając na podstawie art. 28 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska przesłał Staroście Tarnogórskiemu Informację o stanie środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2017 roku. Informacja przedmiotowa zawiera kryteria oceny wyników badań i raporty z badań w określonych punktach pomiarowych. Przedstawia stan środowiska na terenie Powiatu Tarnogórskiego w zakresie powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i wód podziemnych.